

Lanseringsseminar

Rapporten: Foreldre i konflikt og familier i endring: Barns perspektiv på bostedsordninger, deltakelse og foreldrekonflikt, og saker med vold i familievernet

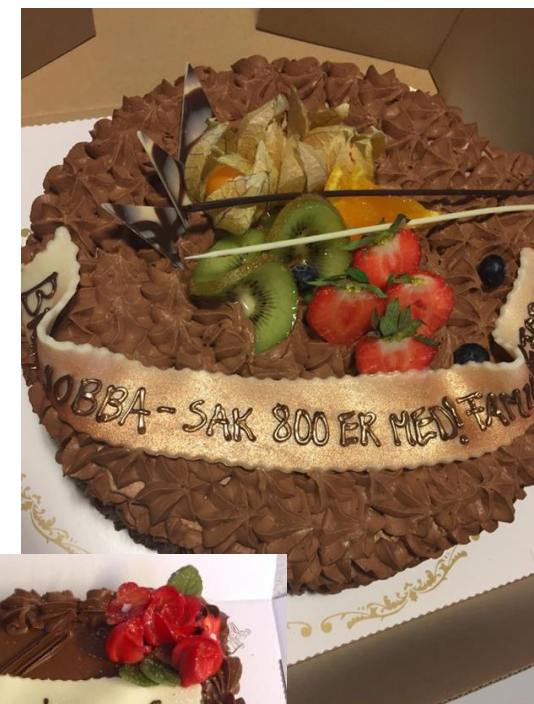
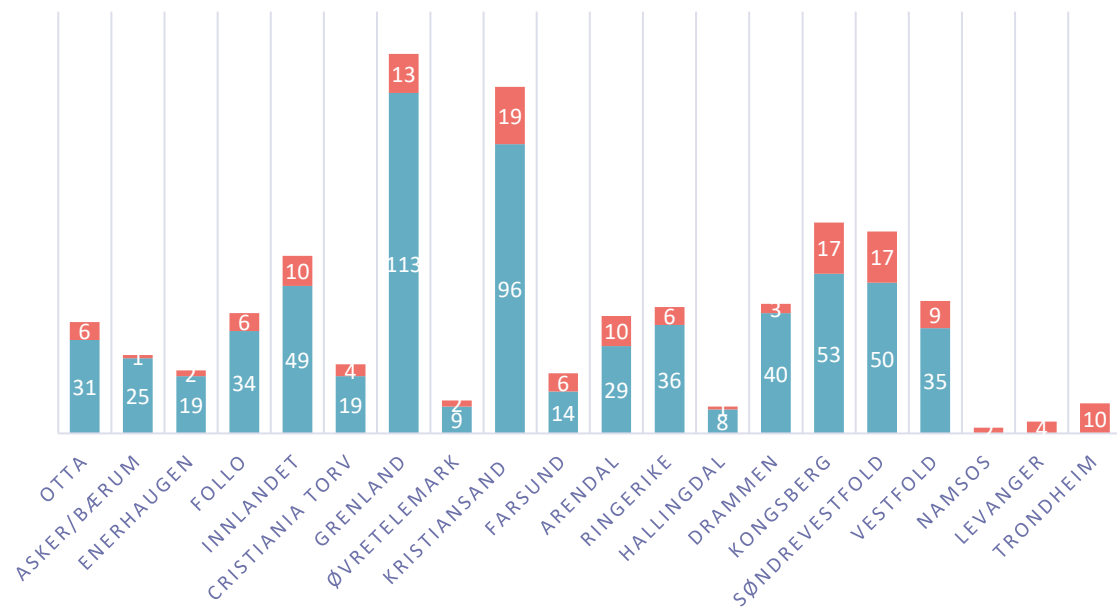
Barns Aktørskap (Olavs doktorgradsprosjekt)

09.09.2024

Et blikk tilbake- september 2018

ANTALL REKRUTTERTE FAMILIER

■ Antall saker ■ Siden 16 aug

Om FamilieForSK-studien

FamilieForSK-familien

University of Oslo

Espen Røysamb

Kristin Gustavson

Stefan Schaubert

Torkild Lyngstad

University of Notre Dame

Mark Cummings

Sarah Dennis

York University

Heather Prime

Australian National University

Bruce Smyth

Universität Duisburg Essen

Anja Steinbach

Lara Augustijn

University of Wisconsin-Madison

Daniel Mayer

Torje Holt
Psychologist

Aurora Oftedal
Post doc

Linda Larsen
Psychology

Maria Morbech
PhD candidate

Maren Helland
Psychologist

Olav Tveit,
PhD candidate

Randi Sekkeseter
Senior advisor

Silje Bårdstu
Psychology

Trine Eikrem

University of Cambridge

Iris Ji

Gordon Harold

Ruth Sellers

University of Stockholm

Michael Gähler

Lars Qvortrup

Karen Wistoft

University of Aarhus

VIVE, Aarhus

Maj-Heide Ottosen

Karen Margrethe Dahl

FamilieForSK-studien

Familier i Norge: foreldreskap, samliv og konflikt

Bidra til bedre kunnskap om hvordan forhold i og rundt familien henger sammen med barns utvikling og trivsel. Særlig fokus på familiedynamikk.

Gi foreldre og andre:

- Bedre hjelp ved konflikter og samlivsbrudd
- Bedre råd om hvordan barn kan høres i saker som angår dem
- Bedre råd om hvordan foreldre kan ivareta barnas behov når familier går gjennom vanskelige perioder

Perspektivet til ulike familiemedlemmer

Samlet inn data fra **flere familiemedlemmer** – opp til fem barn i hver familie kan delta

Informasjon fra **terapeuter/meklere**

Barnehageansatte/lærere fyller inn noe data om de yngste barna (barn under syv år)

Deltakere

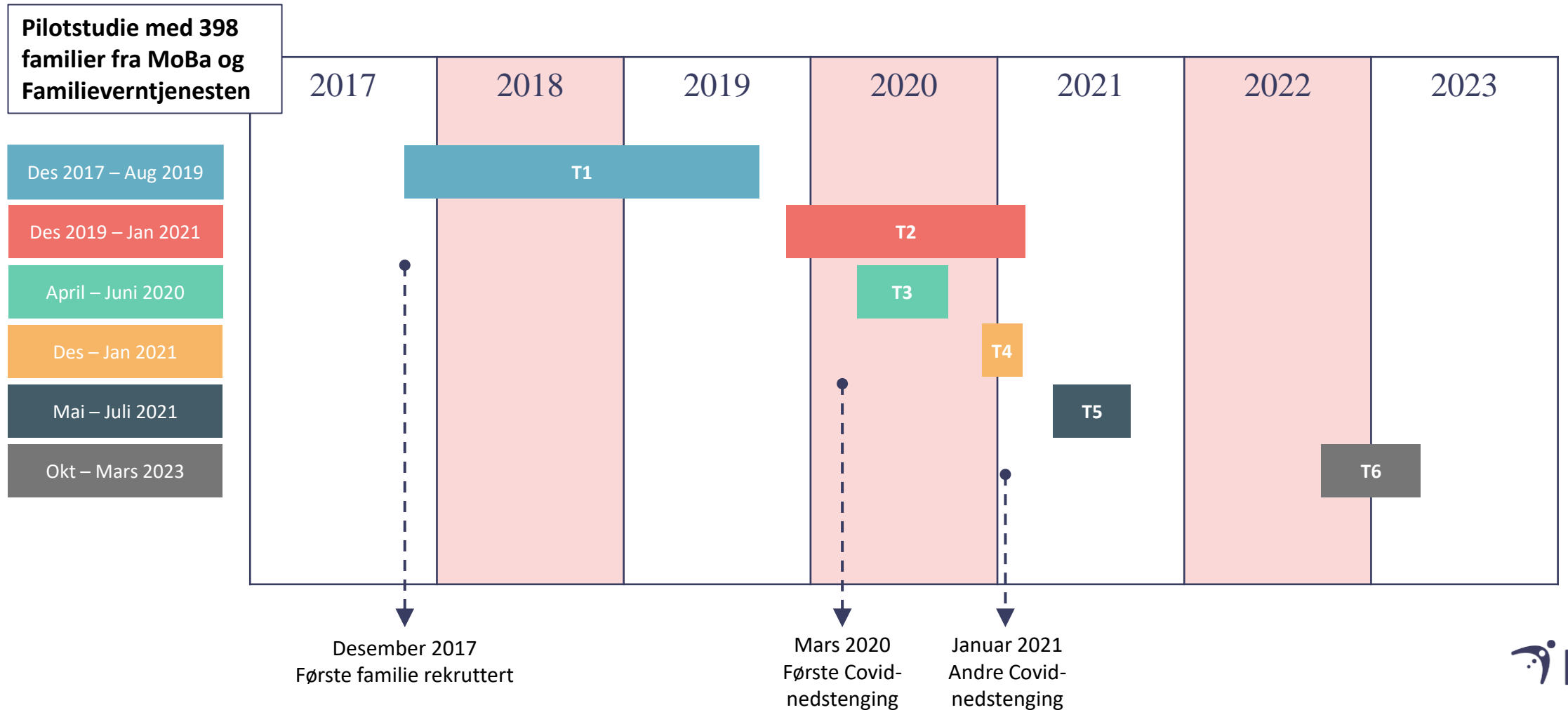
	T1	T2	T3	T4	T5	T6
Foreldre	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Yngre barn (7-11 år)	✓	✓	✓			✓
Eldre barn (12 år og eldre)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Barnehage/ skole	✓	✓			✓	
Terapeut/mekler	✓					

Strukturerte intervjuer: Yngre barn (ansikt-til-ansikt eller digitalt)

Spørreskjemaer, online: Foreldre, eldre barn, barnehage/skole

Spørreskjemaer på papir: Terapeut/ mekler

Datainnsamlinger

FamilieForSK-studien

Antall deltakere

Familiedeltakelse betyr at enten mor, far, et eller flere barn, og/eller barnehageansatt/lærer svarte på spørreskjema

Deltakelse på ett eller flere tidspunkt

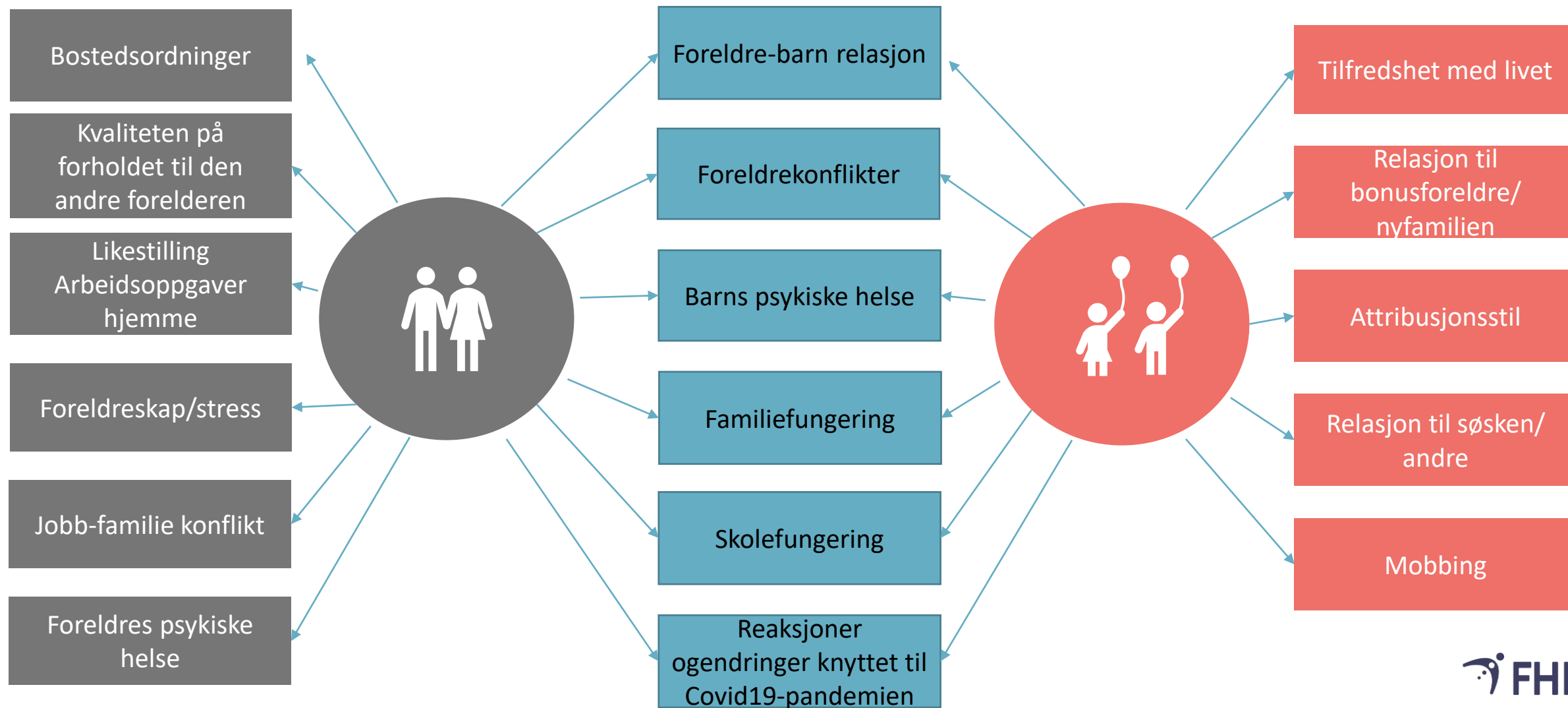
1947 mødre

1477 fedre

1414 barn (≥ 7 år)

783 Barnehageansatte/lærere

Hovedområder som er målt

Ulike familiemønstre

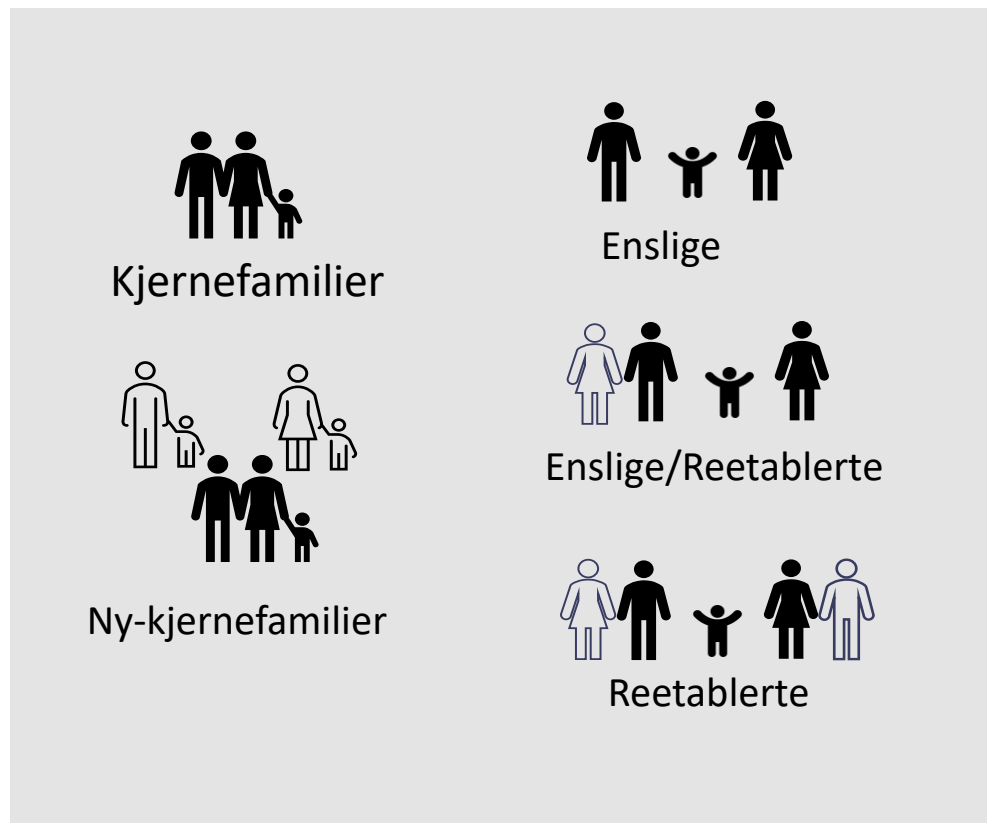

I rundt 60% av familiene bor foreldrene hver for seg

Informasjon om nye partnere, halvsøsken og bonusfamilier

Mulighet for å undersøke:

- **Ulike familiemønstre**, og hvordan det henger sammen med familiedynamikk og barnets utvikling og trivsel
- En artikkel omhandler foreldrekonflikter på tvers av ulike familiemønstre (Helland et al., 2020)

Barns involvering hele veien

Opstart

- Fokusgrupper og pilotering i forkant av prosjektet
- Tilpassede intervjuer med barn 7-11 år
 - Intervjuguide med barnevennlige illustrasjoner
 - Informasjonsmateriell som er tilpasset barnets alder (for eksempel med kalendere)
- Selvutfylling på mobil for ungdommene

Barns involvering hele veien

Opstart

- Fokusgrupper og pilotering i forkant av prosjektet

- Tilpassede intervjuer med barn 7-11 år

- Intervjuguide med barneillustrasjoner
- Informasjonsmateriell som er tilpasset barnets alder (for eksempel med kalendere)

- Selvutfylling på spørreskjema for ungdommene

Datainnsamling

- Mulighet for å gi tilbakemeldinger både etter intervju og spørreskjema (12-15 år)
- Diplom og «premier»

Barns involvering hele veien

Opptart

Datainnsamling

Etterpå

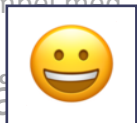
- Fokusgrupper og pilotering i forkant av prosjektet

- Tilpassede intervjuer med barn 7-11 år

- Intervjuguide med barneillustrasjoner
- Informasjonsmateriell som passer barnets alder (for eksempel med kalendere)

- Selvtutfylling på nettside for ungdommene

- Mulighet for å gi tilbakemeldinger både etter intervju og spørreskjema (12-15 år)

- Diplom og «premier»

- Formidling av resultater til deltakende barn, men også til barn og unge generelt

FamilieForSK vil spørre deg igjen!

Alle familier som har sagt ja til å delta i FamilieForSK vil bli kontaktet igjen. Dette betyr at du vil bli intervjuet igjen. Dette betyr at du vil bli intervjuet igjen. Dette betyr at du vil bli intervjuet igjen.

NYE SPØRSMÅL
Har du spørsmål om dette prosjektet? Du kan spørre oss på Facebook, på telefon eller på e-post. Du kan også spørre oss på nettsiden vår. Du kan spørre oss på nettsiden vår.

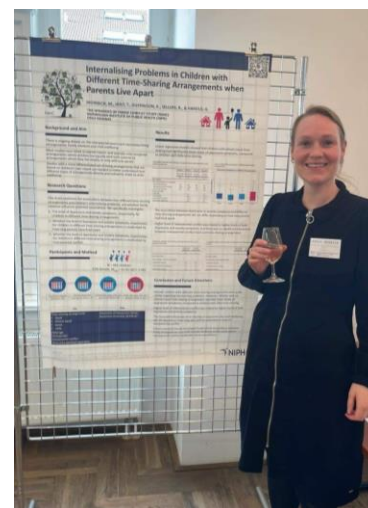
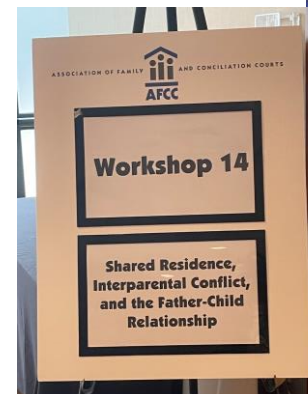

Barn vil treffe vennene sine uansett om de bor hos mamma eller pappa
Barn har sterke meninger om hverdags sine forskere til tross for barneans.

Barn blir lei seg når foreldrene krangler, men det skjønner ikke alltid de voksne
Noen ganger prøver barn å løse de voksnes problemer. Andre ganger trekker de seg unna.

FamilieForSK ute i verden

Rapporten: Familie i konflikt og familier i endring

Rapporten: Fem temaområder

Sluttrapport: Basert på nye og allerede publiserte resultater

Tema 1: Skalaer og verktøy for å måle foreldrekonflikter

Hvordan fungerer oversatte kartleggingsverktøy for å måle foreldrekonflikter (både fra foreldre- og barns perspektiv) i en norsk kontekst?

Tema 2: Barns reaksjoner på foreldrekonflikter

Hva er enighet mellom hva foreldre og barn rapporterer om barns reaksjoner knyttet til foreldrekonflikter, og hvilke egenskaper ved konflikten henger sammen med om barn har slike reaksjoner?

Tema 3: Barn i ulike bostedsløsninger

Hva kjennetegner familiene som praktiserer ulike bostedsordninger, hvor fornøyd barna er med ulike bostedsordninger, og som henger sammen med barnas fornøydhet?

Tema 4: Barns opplevelser på familievernkontor

Hvordan opplever barn å være med i samtaler ved familievernkontoret, hvordan vurderer foreldre og meklere/terapeuter barnas opplevelse av å delta, og hva henger sammen med hvorvidt barna er tilfredse med å delta?

Tema 5: Saker med vold i familievernet

Er det kjønnsforskjeller i rapporteringen av fysisk vold under konflikter, og hva er samsvaret mellom foreldres og terapeuters rapportering av fysisk vold.

Rapporten: Fem temaområder

Sluttrapport: Basert på nye og allerede publiserte resultater

Tema 1: Skalaer og verktøy for å måle foreldrekonflikter

Hvordan fungerer oversatte kartleggingsverktøy for å måle foreldrekonflikter (både fra foreldre- og barns perspektiv) i en norsk kontekst?

Tema 2: Barns reaksjoner på foreldrekonflikter

Hva er enighet mellom hva foreldre og barn rapporterer om barns reaksjoner knyttet til foreldrekonflikter, og hvilke egenskaper ved konfliktene henger sammen med om barn har slike reaksjoner?

Tema 3: Barn i ulike bostedsløsninger

Hva kjennetegner familiene som praktiserer ulike bostedsordninger, hvor fornøyd barna er med ulike bostedsordninger, og som henger sammen med barnas fornøydhet?

Tema 4: Barns opplevelser på familievernkontor

Hvordan opplever barn å være med i samtaler ved familievernkontoret, hvordan vurderer foreldre og meklere/terapeuter barnas opplevelse av å delta, og hva henger sammen med hvorvidt barna er tilfredse med å delta?

Tema 5: Saker med vold i familievernet

Er det kjønnsforskjeller i rapporteringen av fysisk vold under konflikter, og hva er samsvaret mellom foreldres og terapeuters rapportering av fysisk vold.

Barns aktørskap

Olavs doktorgradsprosjekt

Tre artikler og et sluttnotat

Tre temaer (tre artikler)

Barns aktørskap

- Del 1: **Hvilke barn** blir invitert med i mekling og/eller hørt av foreldrene sine, og sammenheng med **foreldrekonflikter, barnets kjønn og alder, og barnets tilknytning til foreldrene**
- Del 2: **Sannsynligheten for at barn har delt meningene sine** med foreldrene sine og/eller med venner, og om dette henger sammen med ulike dimensjoner av foreldrekonflikter
- Del 3: **Konsekvenser av at barn blir hørt i forbindelse med foreldrenes samlivsbrudd.** Sammenhenger mellom hvorvidt barn ble hørt av foreldrene sine og deres **psykiske helse, livskvalitet og relasjon til foreldrene** på et senere tidspunkt

Tre temaer (tre artikler)

Barns aktørskap

- Del 1: **Hvilke barn** blir invitert med i mekling og/eller hørt av foreldrene sine, og sammenheng med **foreldrekonflikter, barnets kjønn og alder, og barnets tilknytning til foreldrene**
- Del 2: Sannsynligheten for at barn har delt meningene sine med foreldrene sine og/eller med venner, og om dette henger sammen med ulike dimensjoner av foreldrekonflikter
- Del 3: **Konsekvenser av at barn blir hørt i forbindelse med foreldrenes samlivsbrudd.** Sammenhenger mellom hvorvidt barn blir hørt av foreldrene sine og deres **psykiske helse, livskvalitet og relasjon til foreldrene** på et senere tidspunkt

Barns aktørskap, barns involvering på
familievernkontoret og barns reaksjoner

Barns aktørskap

Bakgrunn

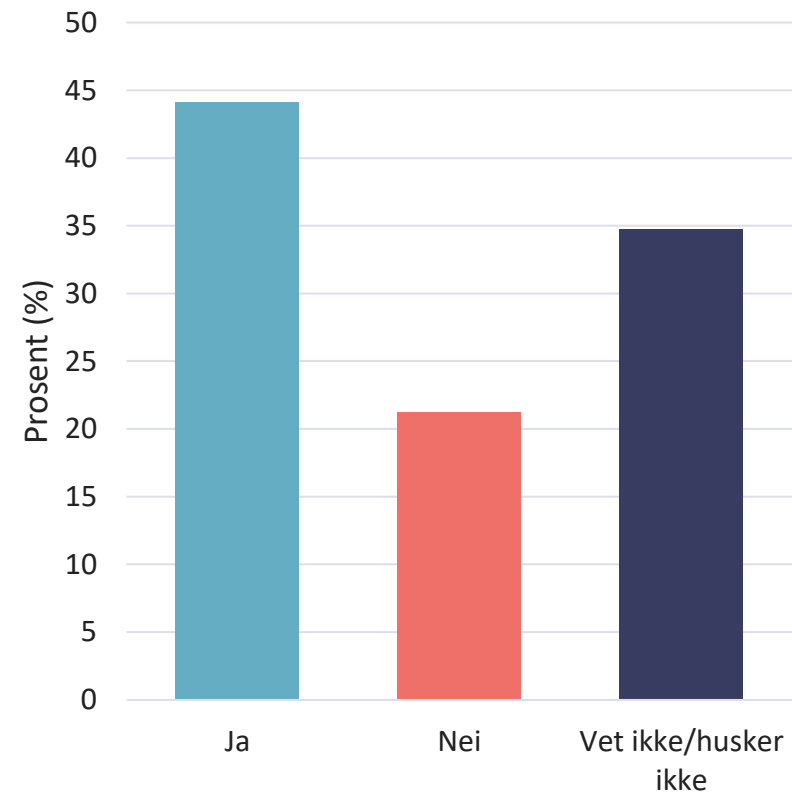
- Endring i synet på barns plass i samfunnet
- Barn som handlende subjekter som har en rett til å ha en stemme
- Artikkel 12 i FN's barnekonvensjon: Barn har rett til å bli hørt i alle beslutninger som gjelder livet deres:
 - 1989 – UN Convention on the Rights of the Child, Article 12: *“States Parties shall assure to the child who is capable of forming his or her own views the right to express those views freely in all matters affecting the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.”*
- En ganske klar oppfatning om at barn skal medvirke og høres i saker som omhandler dem.
- Når foreldre går fra hverandre medfører dette store endringer i barnets hverdag- og barnet skal høres

UNITED NATIONS

Barns aktørskap

- «Har foreldrene dine spurt deg om hva som er viktig for deg når de ikke lenger bor sammen?»,
 - Ja (44,1%)
 - Nei (21,2%)
 - Vet ikke/husker ikke (34,7%).

Har foreldrene dine spurt deg om hva som er viktig for deg når de ikke lenger bor sammen?

Barns deltakelse i beslutningstaking når foreldre går fra hverandre: Betydningen av konflikt og tilknytning til foreldrene.

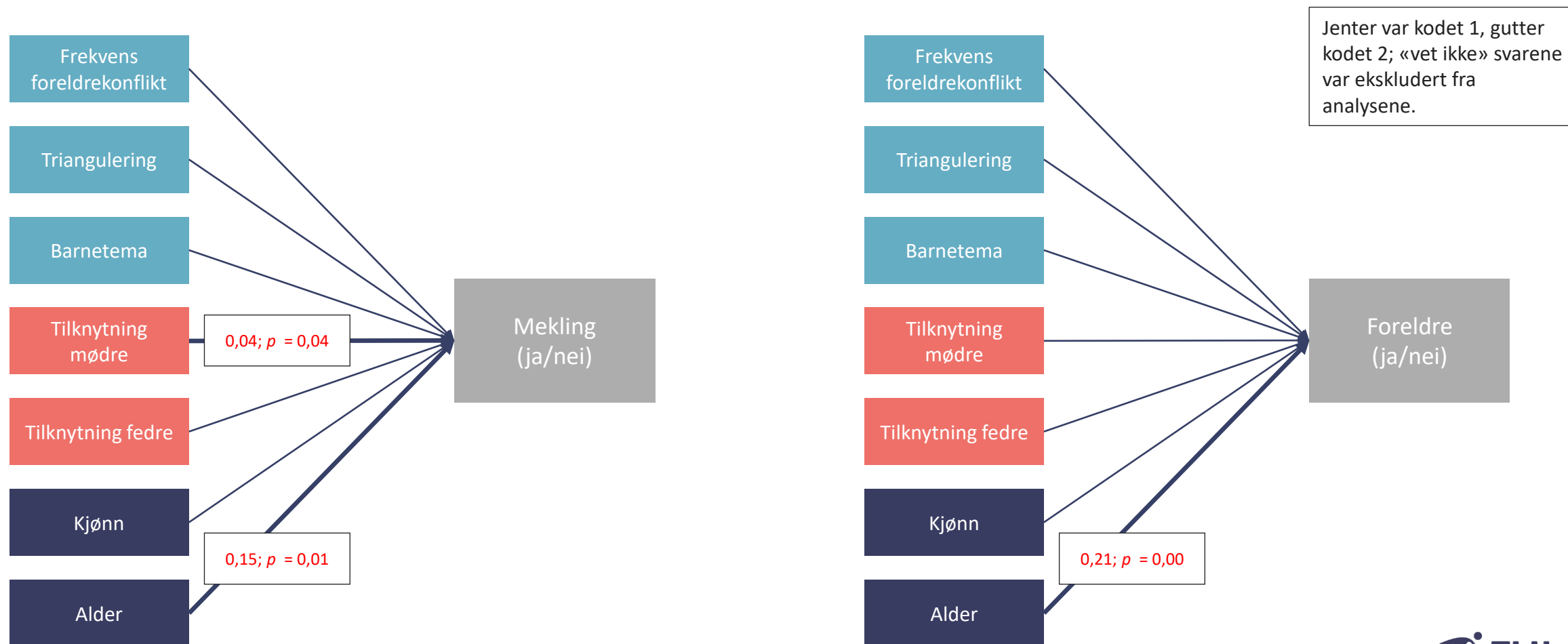
Tveit, O. B., Gustavson, K., & Helland, M. S. (2023). Children's participation in post-divorce decision-making: The role of conflict and attachment. *Child & Family Social Work, 28*(3), 712-722.

- Utvalg: 554 barn, 7 og 15 år (gjennomsnittsalder 10,5 år, 54% jenter)

Barns deltakelse i beslutningstaking når foreldre går fra hverandre: Betydningen av konflikt og tilknytning til foreldrene

Resultater

Barns deltakelse i beslutningstaking når foreldre går fra hverandre: Betydningen av konflikt og tilknytning til foreldrene

Oppsummering

- Barn som ble invitert med i mekling, oftere spurt om meningene sine av foreldrene
- Foreldrekonflikter: Ingen klar sammenheng med om barna hadde blitt spurt om meningene sine eller invitert med i mekling
- Tilknytning mellom barn og mor kan ha en betydning for om barn inviteres med i mekling
- Barnets alder har sammenheng med om de inviteres med i beslutninger

Barns opplevelse på familievernkontoret

Bakgrunn

- Barnefokusert mekling og barneinvolvert mekling ([McIntosh et al. 2007](#); [Thørnblad & Strandbu, 2018](#))
- Økt barneinvolvering i mekling: Vært et overordnet mål fra myndighetenes side
- Noen resultater viser at de fleste barn synes at barn og unge skal få være med i mekling, og at de fleste liker å snakke med mekleren ([Strandbu et al., 2016](#))

Barns opplevelse på familievernkontoret

Hvordan opplever **barna** å delta i mekling, og synes barn selv at barn skal være med i mekling?

Hvordan vurderer **foreldrene** at barna opplever å være med i samtaler ved familievernkontoret?

Hvor komfortabel vurderer **mekler/terapeut** at barnet/barna var med å delta?

Basert på både barnets, foreldres og terapeuts perspektiv, hvilke barn opplever det som særlig positivt og negativt å delta?

I hvilken grad oppgir foreldre at barns deltakelse i samtaler ved familievernkontoret har vært nyttig og hjelpsomt for barna, og har grad av foreldrekonflikter sammenheng med hvor hjelpsomt foreldrene opplever at deltakelsen har vært?

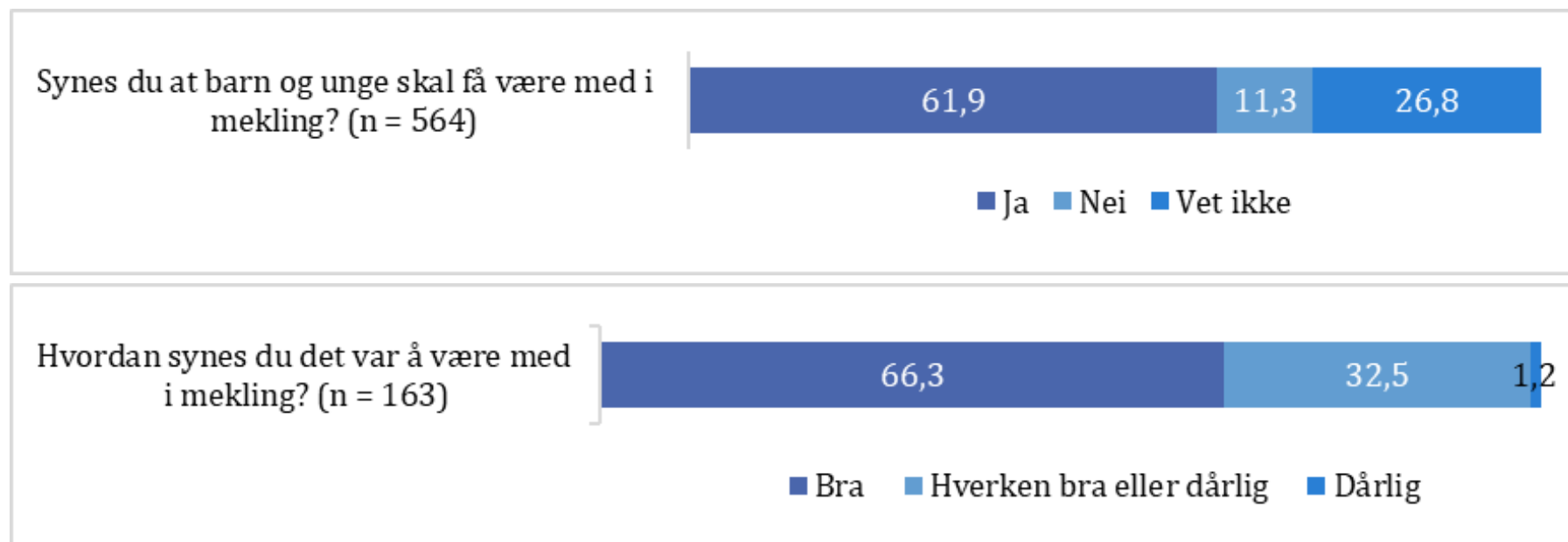
Barns opplevelser på familievernkontoret

- Utvalg

	Barn -n (%)	Foreldre -n (%) Et eller flere barn deltok fra familien	Meklere/terapeuter -n (%) Et eller flere barn deltok fra familien
Deltok	199 (35,3)	262 (32,8)	275 (23,1)
Deltok ikke	255 (45,3)	537 (67,2)	915 (76,9)
Vet ikke	109 (19,4)		
Totalt	563 (100)	799 (100)	1190 (100)

Resultater. Barns opplevelse av deltakelse

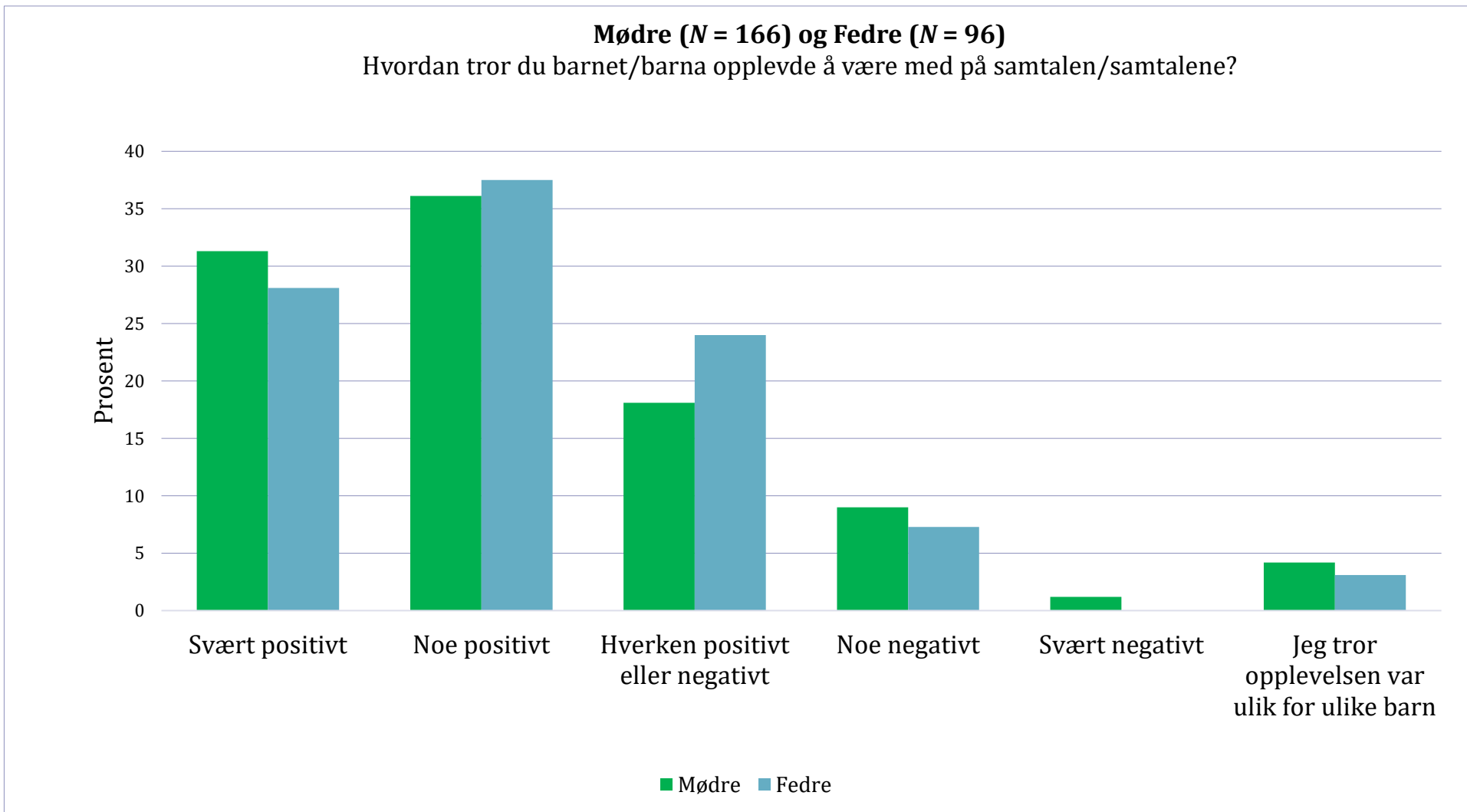
Barns opplevelse på familievernkontoret

En tendens til at jenter oftere opplevde det som bra å delta enn gutter. Alder og opplevelse av konflikt hadde ikke noe å si for barnas opplevelse

Foreldres vurdering av barnas opplevelse

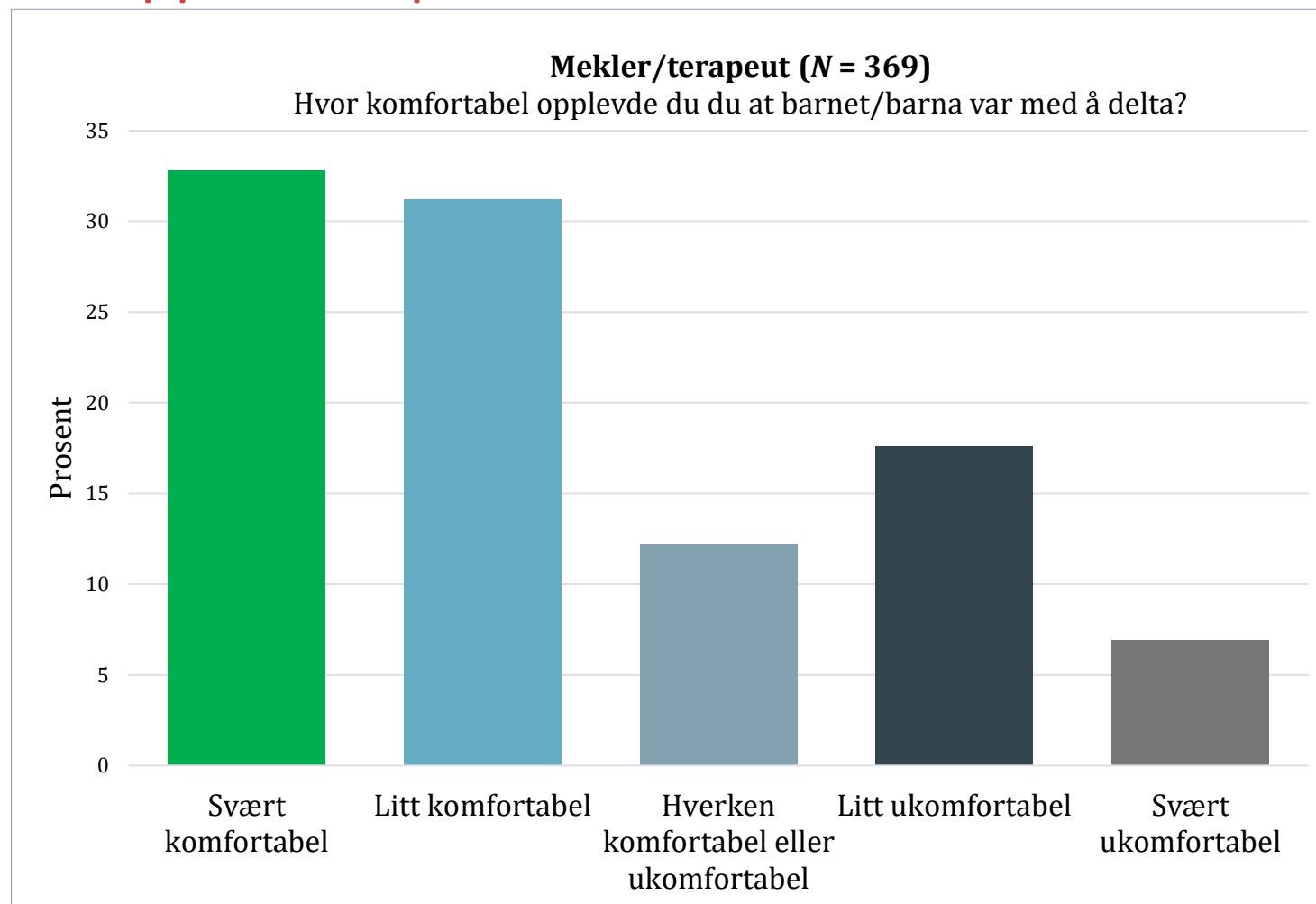
Barns opplevelse på familievernkontoret

Foreldres vurdering av konfliktnivået av betydning:
Foreldrene trodde barnet opplevde det som mindre positivt å være med dersom det var mer foreldrekonflikter.

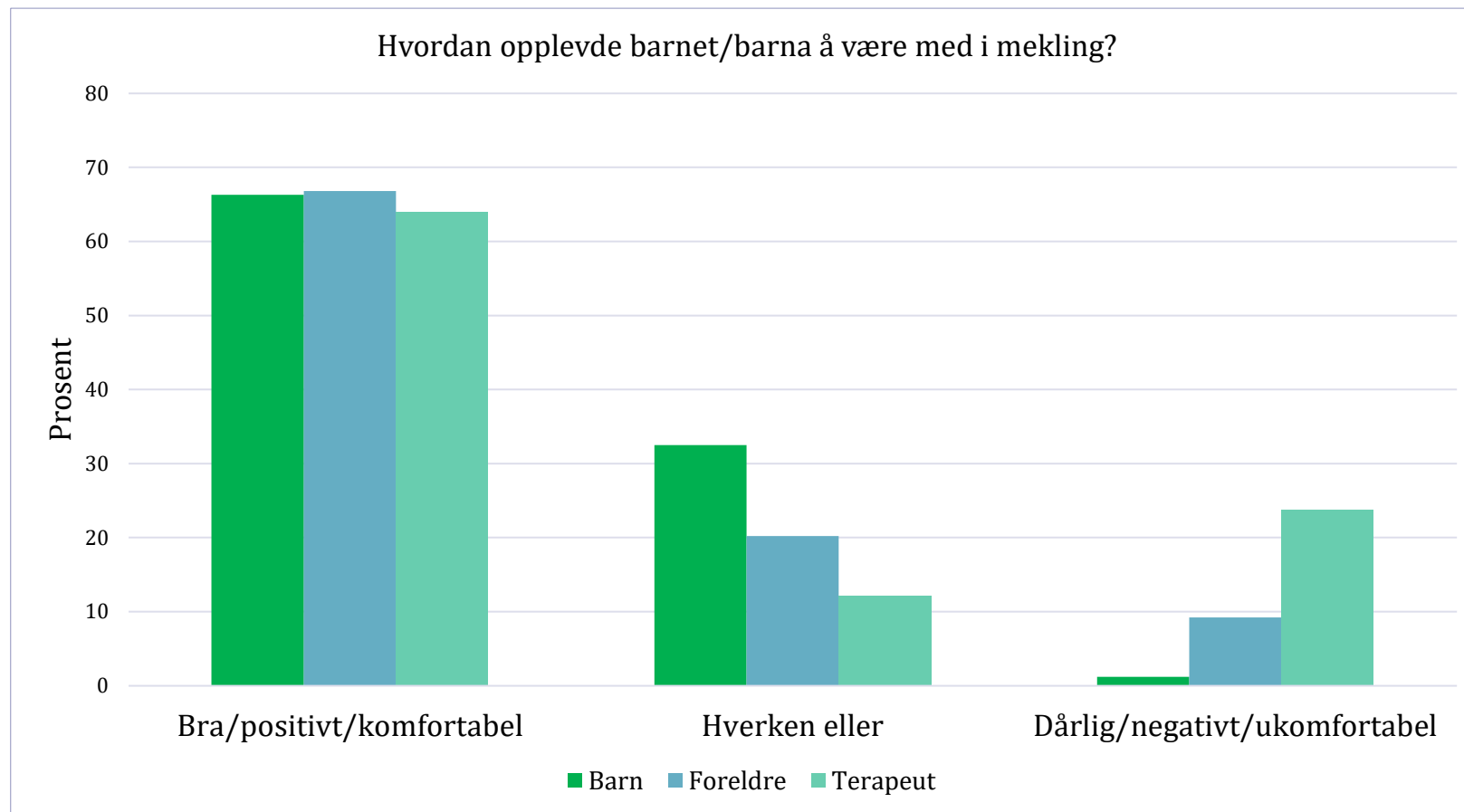
Meklere/terapeuters vurdering av barnas opplevelse

Barns opplevelse på familievernkontoret

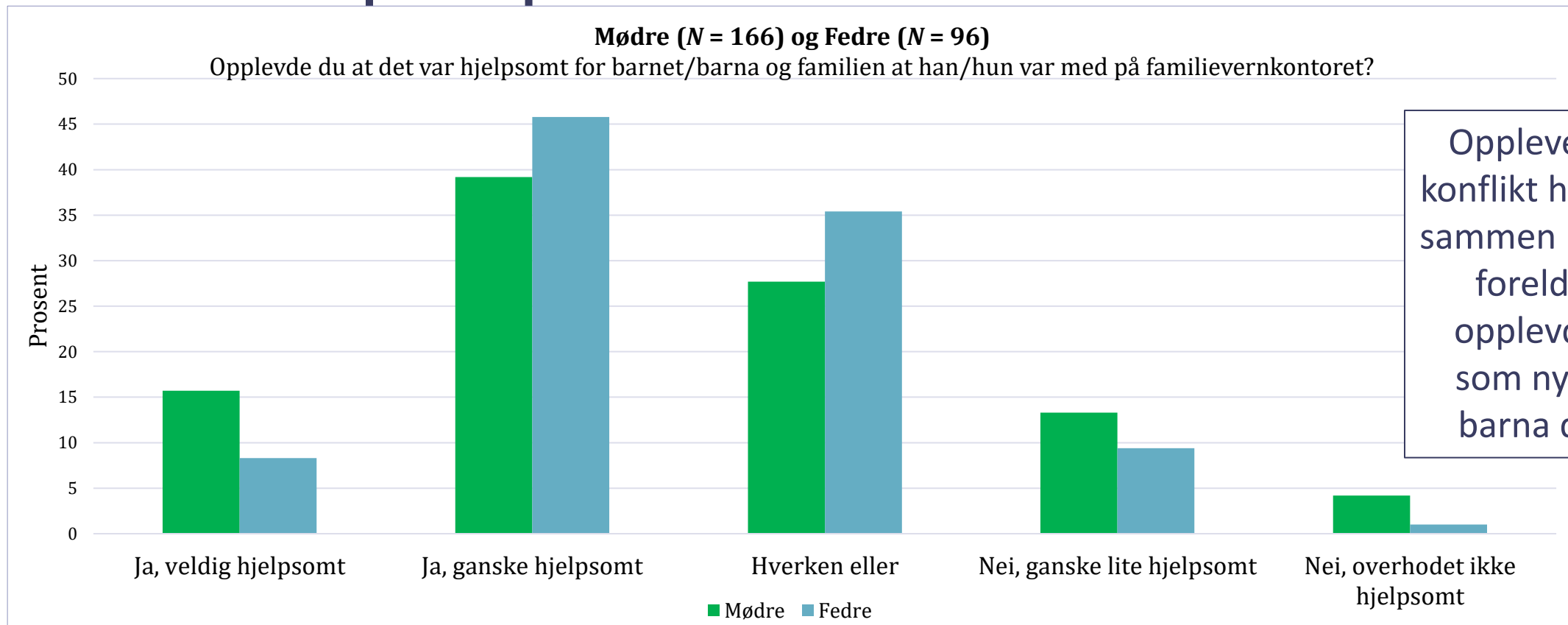

Terapeutene svarte at yngre barn og de som var mer aktive deltakere i samtalen, også var de som var mest komfortable med å være med i samtaler

Respondentenes svar sett i sammenheng

Nytten av barnets deltakelse- sett fra foreldres perspektiv

Vet vi egentlig noe om konsekvensene av å bli hørt og involvert

- Noen funn tyder på at det er barn drar nytte av å bli inkludert i mekling
(McIntosh et al., 2008; Ballard et al., 2013)
 - Emosjonelle plager
 - Foreldre (far)-barn relasjon
- Både direkte og indirekte mekanismer?
 - Selvfølelse; anerkjennelse som person (empowerment)
 - Tydeligere familieplanlegging og foreldreskap?
- Utfordrende med generalisering utfra tidligere funn
 - Foreldre fastlåst i konflikter

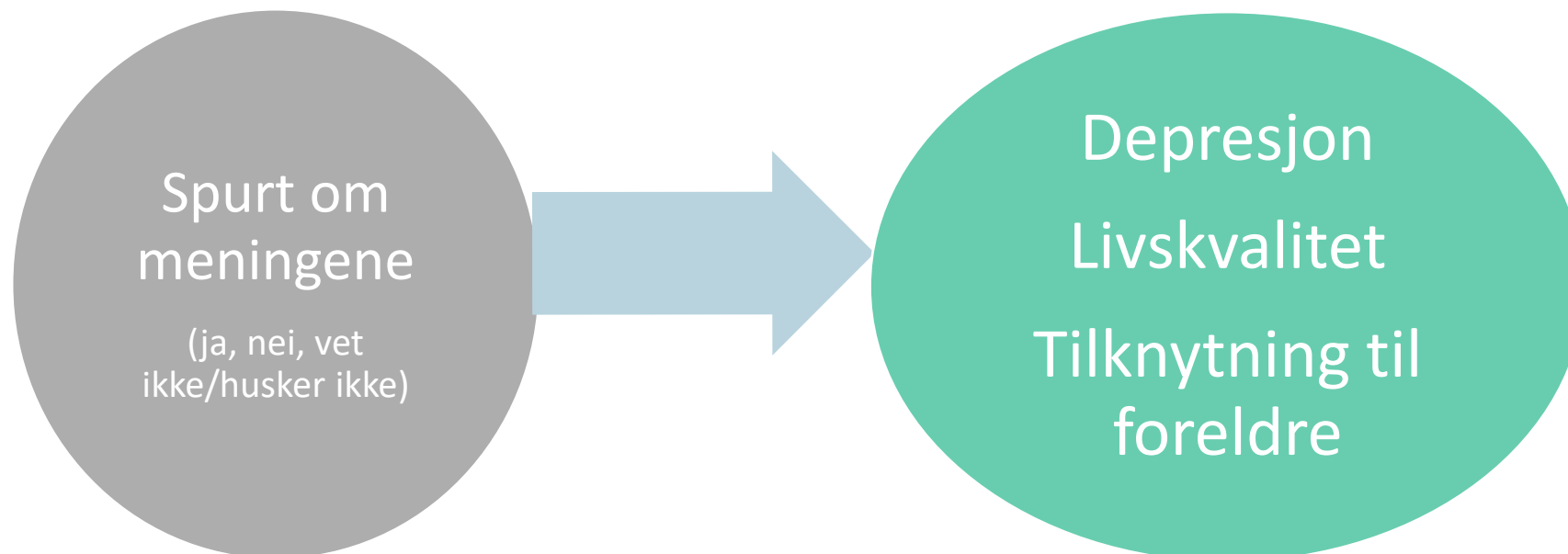
(Vis et al., 2011, McIntosh et al., 2008; Ballard et al., 2013)

Del 3. Konsekvensene av barns aktørskap

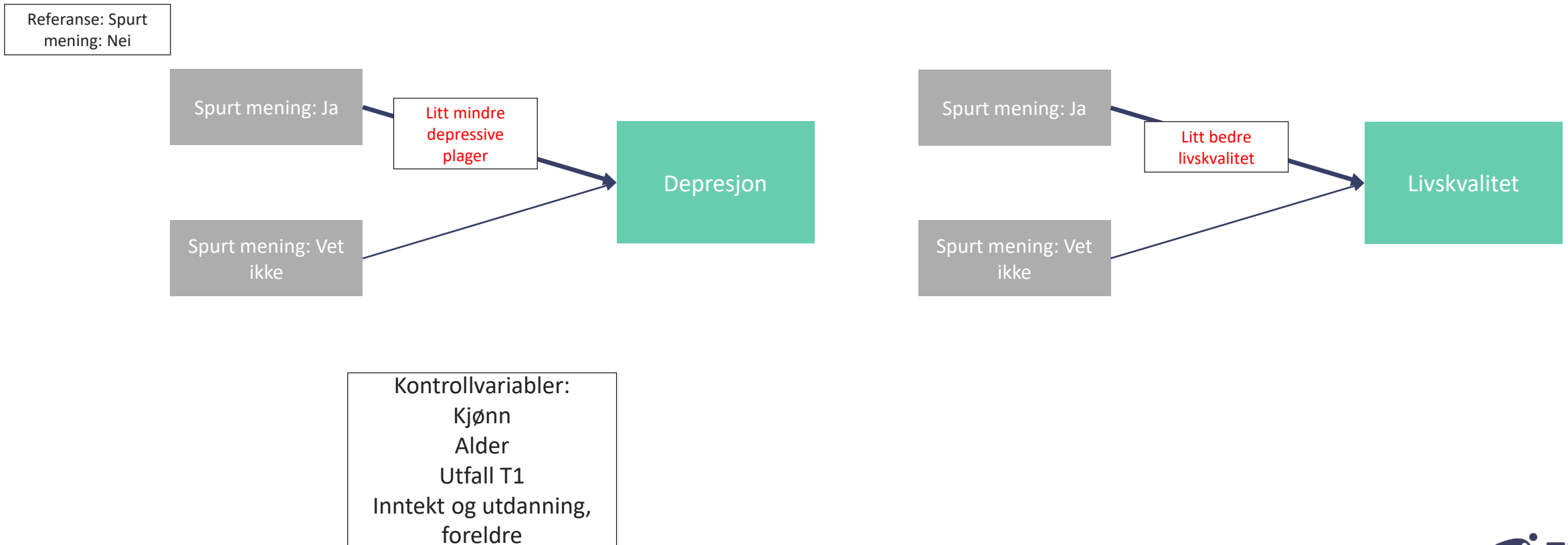
Tveit, O. B., Gustavson, K., & Helland, M. S : "Longitudinal associations between children's participation in post-divorce decision-making and later mental health and attachment security".

- Kan deltakelse ha betydning for barnets psykiske helse, trivsel og tilknytning til foreldre på et senere tidspunkt?
- Utvalg: 518 barn, T1, 250 barn ved T2, 190 ved T5

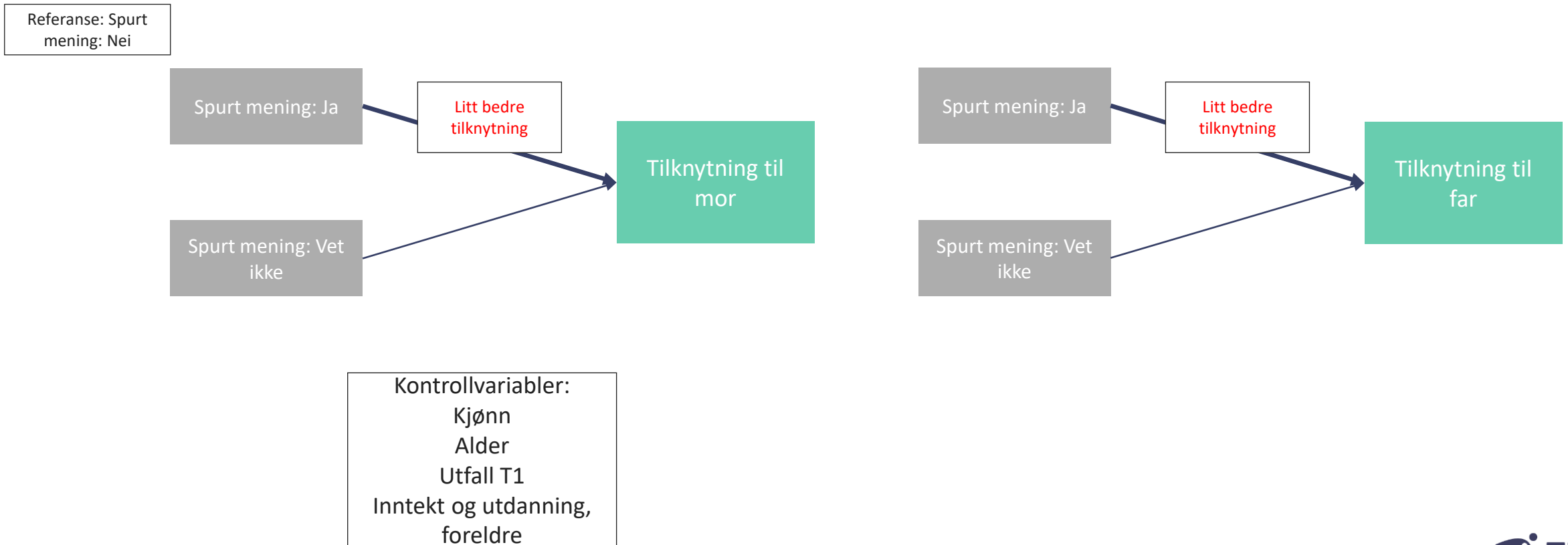
Resultater, Del 3: Konsekvenser av barns aktørskap

Barns aktørskap

Resultater, Del 3: Konsekvenser av barns aktørskap

Barns aktørskap

Konsekvenser av barns aktørskap

Oppsummering og diskusjon

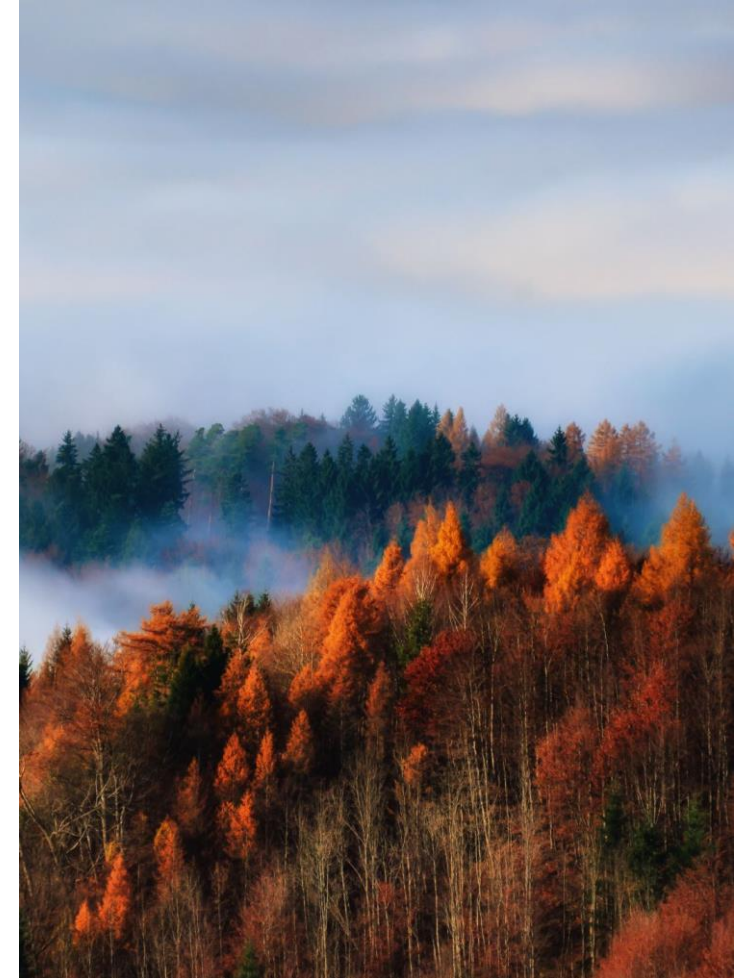
- Barn som hadde blitt spurt om meningene sine:
 - Færre depressive plager
 - Bedre livskvalitet
 - Litt bedre tilknytning til foreldrene
- I tråd med tidligere forskning om barn i mekling
- Effektstørrelsene er sammenlignbare med forebyggende studier for depresjon
- Å høre barn kan styrke barna på sikt
- Å høre barn er viktig, både fra et rettighetsperspektiv, men også fra et utviklingsperspektiv- hvor involvering kan ha positive gevinster for barnets trivsel på sikt
- At barn har rett til å bli hørt er en menneskerettighet, helseperspektivet bør ikke overta rettighetsperspektivet

[McIntosh et al., 2008](#); [Ballard et al., 2013](#); [Stice et al., 2009](#); [van Genugten et al., 2017](#); [Stockings et al., 2016](#)

Barns reaksjoner på foreldrekonflikter

Bakgrunn

- Ungdata-undersøkelsen: 16,2 % av ungdom i Norge kjenner seg «ganske» eller «svært godt» igjen i at det ofte er kringling mellom de voksne i familien ([Ungdata, 2021](#))
- Ved samlivsbrudd mellom foreldre: Konflikter, mer enn bruddet i seg selv som påvirker barna ([Amato, 2010](#))
- Tendens til at konfliktene øker rundt samlivsbruddet, og senere avtar ([Pryor & Rodet al., 2001](#); [Smyth & Moloney, 2017](#); [Thuen, 2004](#); [Qu et al., 2014](#))
- Ikke alle konflikter skadelige, noen kan fremme barns evne til samarbeid og empati
 - Konstruktive foreldrekonflikter; rolig diskusjon hvor foreldre har respekt for hverandre
 - Konflikter som kommer frem til en løsning ([Cummings et al., 1993; 2003](#))
- Destruktive foreldrekonflikter er skadelig for barn ([Harold & Sellers, 2018](#))
 - Intensitet, innhold og varighet ([Harold & Sellers, 2018](#))
 - Personorienterte, fiendtlige, kroniske, fastlåste ([McCoy et al; Goeke-Morey et al; Cummings et al; Helland og Borren, 2015](#))
- Når barna trekkes inn i konfliktene ([van Dijk 2020](#))

Barns reaksjoner på foreldrekonflikt

Barns perspektiv gir unik kunnskap

- Foreldre og andre voksne fanger ikke alltid opp barns trivsel og tilpasning
 - Tendens til at foreldre underrapporterer barns vansker
 - Barn trekker ofte frem andre ting enn voksne gjør
 - Forskning på familier i konflikt:
 - Mange barn skjuler egne opplevelser for foreldrene (vil beskytte, ikke være til bry, ikke gjøre ting verre)
 - Mange foreldre vil også beskytte barna ved ikke å snakke eller spørre om barnets følelser og reaksjoner
 - Selv om foreldre vil det beste for barna sine:
 - Konflikten kan gjøre “blind”- og barna kan komme i skyggen av konflikten
 - Foreldre klarer ikke å skjule konfliktene sine for barna
- (Zemp et al., 2016)

Barns reaksjoner på foreldrekonflikt

Holt, T., Helland, M. S., Morbech, M., Larsen, L., Gustavson, K., Ha, A., & Cummings, E. M. (2021). Agreement between child and parent reports of children's reactions to interparental conflict. *Journal of Family Psychology*, 35(8), 1138. <https://doi.org/10.1037/fam0000861>

Utvalg: 377 MoBa-familier fra den generelle befolkningen- barna 11 år

1. Hva er enigheten mellom barn og foreldre?

Emosjonelle Reaksjoner
Involvering
Unngåelse

Barna om egne reaksjoner

‘Nå kommer det noen spørsmål om hvordan barn kan føle seg når foreldre krangler eller har konflikter.

Når foreldrene mine krangler...’

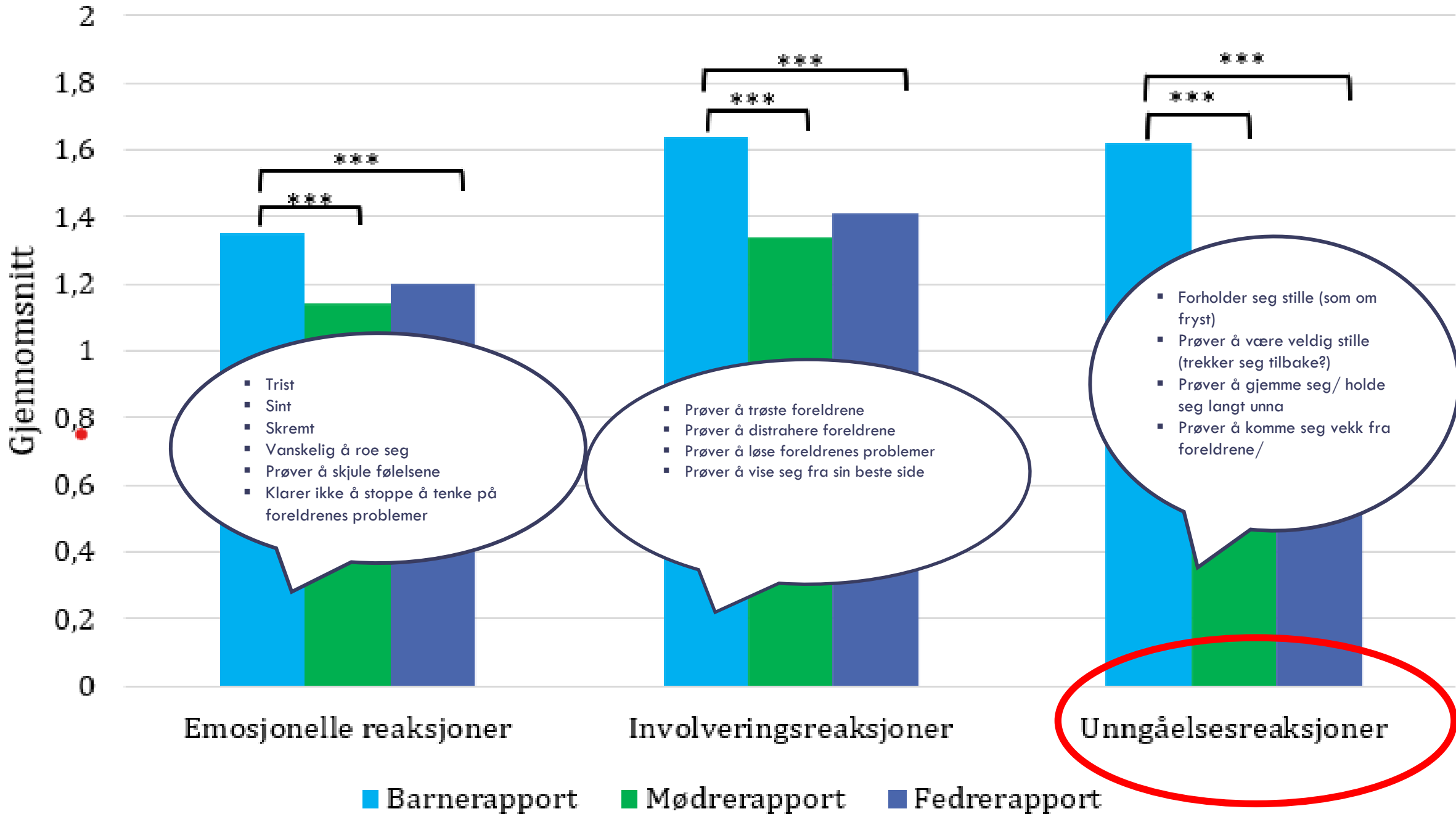
Føler jeg meg trist

Prøver jeg å trøste en av dem eller begge

- Foreldrene om barns reaksjoner
‘Vurder hvor godt hvert utsagt beskriver barnets reaksjoner når det har vært vitne til krangler mellom deg og barnemoren’

Virker trist

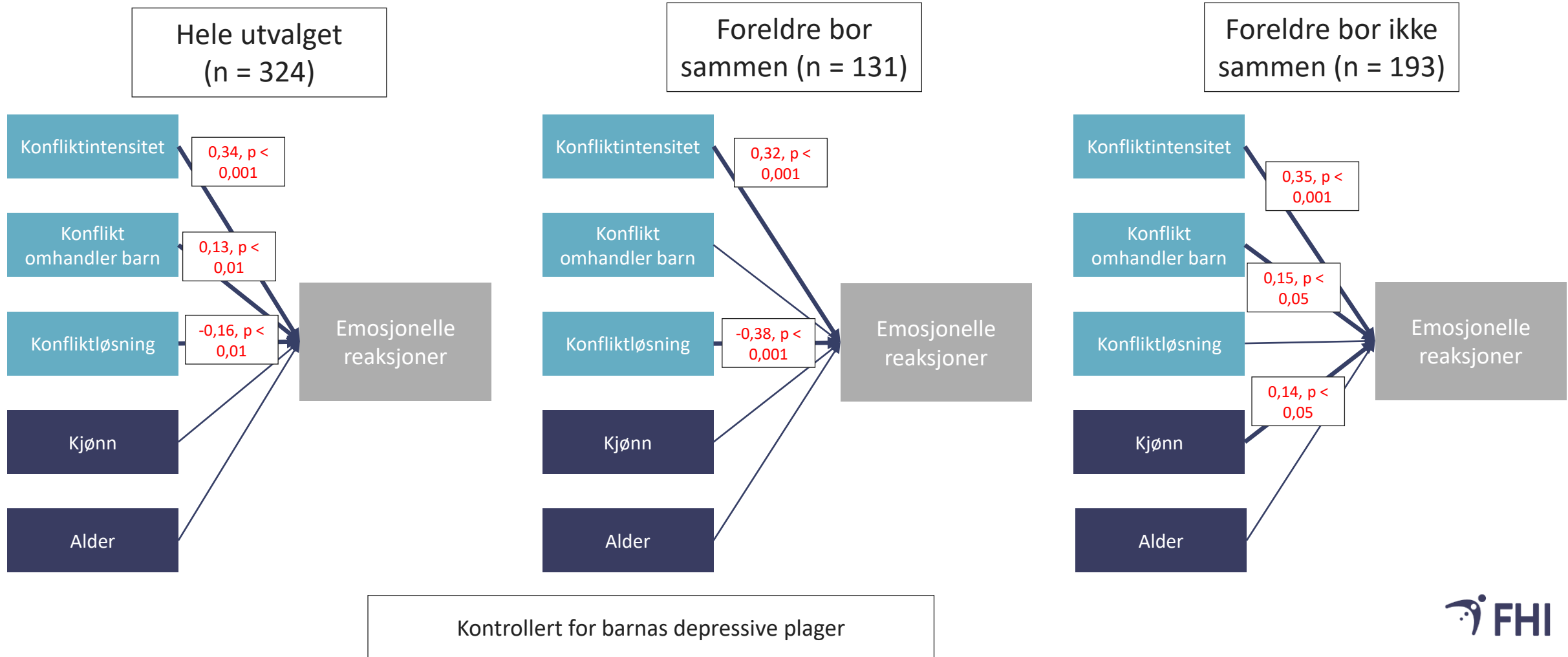
Prøver å trøste en eller begge av oss

Barns reaksjoner på foreldrekonflikt

Emosjonelle reaksjoner

Utvalg: 324 barn fra T2, Hovedprosjektet

Barns reaksjoner på foreldrekonflikt

Oppsummering

- Barnas reaksjoner i Forprosjektet
 - Foreldre underrapporterte barnas reaksjoner på foreldrekonflikt på alle tre reaksjonsdimensjoner
 - Særlig stor diskrepans for barnas unngåelsesreaksjoner
 - Husk at dette er et MoBa-utvalget ([Holt et al., 2021](#))
- Barnas reaksjoner i Hovedprosjektet
 - Større sannsynlighet for at barna hadde emosjonelle reaksjoner dersom de opplevde mer intense foreldrekonflikter (gjaldt både der foreldre bodde sammen og der de bodde hver for seg)
 - Da vi delte utvalget inn i barn der foreldrene bodde sammen, og der foreldrene ikke bodde sammen:
 - Det at barnet var tema i konfliktene hang kun sammen med barnas emosjonelle reaksjoner der foreldrene bodde hver for seg.
 - Konfliktløsning hang kun sammen med barnas emosjonelle reaksjoner der foreldrene bodde sammen.

Barn i ulike bostedsordninger

Bakgrunn

- Mange forhold å ta stilling til når foreldre går fra hverandre
 - Avstanden mellom hjemmene
 - Barnets relasjon til hver av foreldrene
 - Barnets alder
 - Barnets tilknytning til venner, skole og nabolag
 - Søsken, nye partnere og ekstern familie
- De fleste foreldre blir enige, men temaet kan også forårsake uenigheter
- Økende andel foreldre velger delt eller “mer delte” bostedsordninger for barn etter brudd
- Skandinaviske land blant de med høyest andel delt bosted i Europa: Ca: 30%-50% har delt bosted
- Foreldre med delt bosted har tidligere vært en selektert gruppe
 - Samarbeider bra, få destruktive konflikter
 - Få økonomiske vansker
 - Høy utdanning
 - God psykisk helse
 - Seleksjonstrendene: Endrer de seg når flere velger delt bosted?
- Seleksjonstrendene: Kan endre seg når andelene som velger ulike bostedsordninger endrer seg

(Cashmore et al., 2010; Kaspiew et al., 2009; Kitterød & Lyngstad, 2014; Pruett & Barker, 2009; Sodermans et al., 2013)

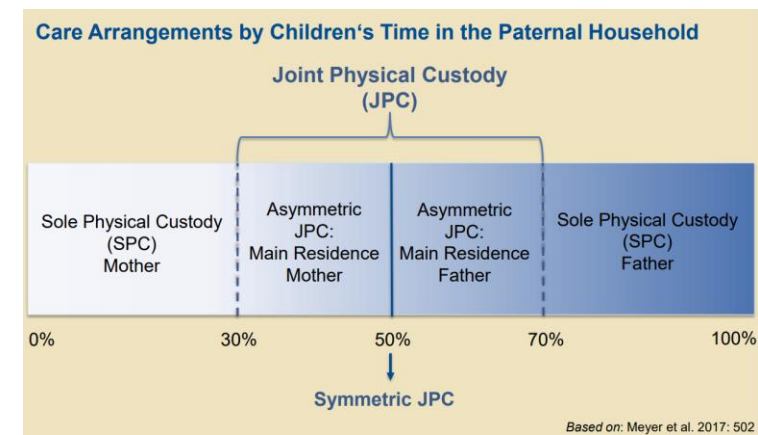
Kjennetegn ved familier som velger ulike ordninger

Morbech, M., Gustavson, K., & Holt, T. (2023). Characteristics of parents living apart in Norway: Comparing four residence arrangements. *Journal of Family Research*, 35, 433–452. <https://doi.org/10.20377/jfr-862>

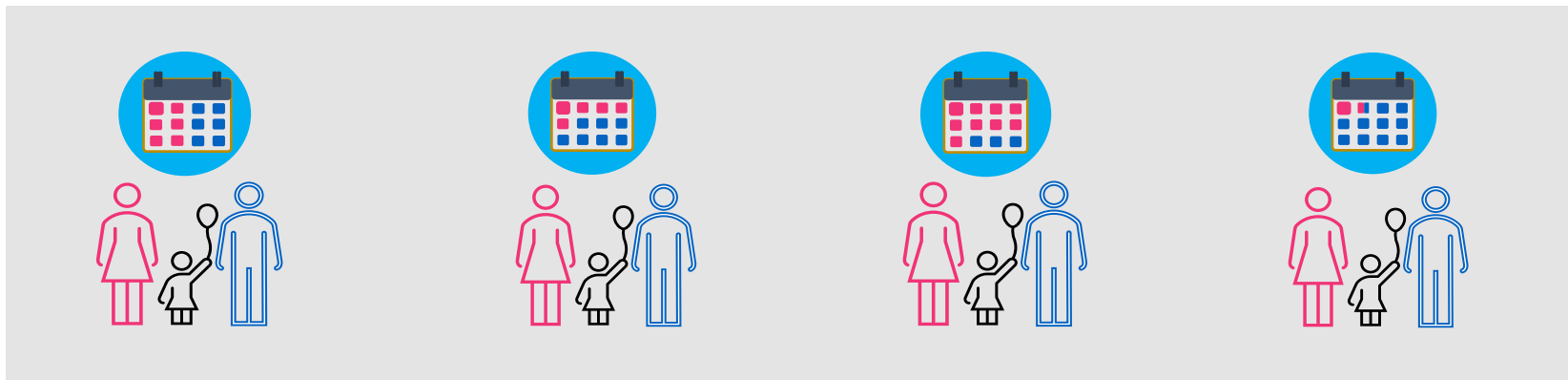
- Trenger mer kunnskap om hva som karakteriserer familier som praktiserer ulike bostedsordninger i utvalget som deltar i FamilieForSK-studien
- Bidrar med en nyansert differensiering av bostedsordningene (utvider den vanlige inndelingen av «delt bosted»- «shared» og «fast bosted hos en» - “sole”)
- Data fra 1007 foreldre ved det første datainnsamlingstidspunktet
- Flere ulike variabler; både sosioøkonomi, foreldresamarbeid og konflikter og foreldres psykiske helse
- Forskningsspørsmål: Hva karakteriserer de som velger ulike ordninger i FamilieForSK-studien?

Bostedsordning

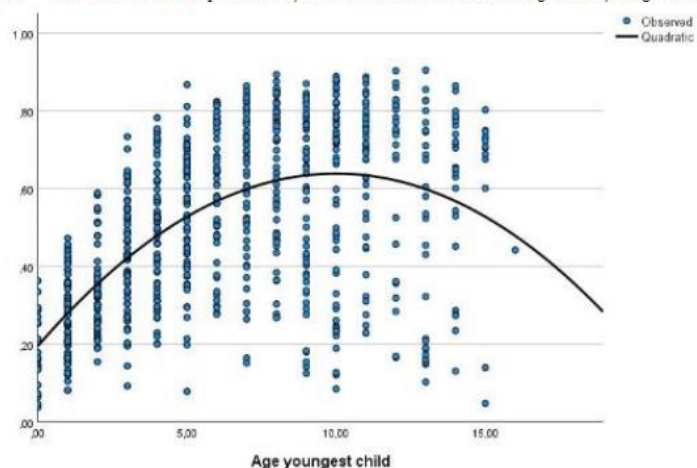
- Ser på tiden som barnet bor hos hver av foreldrene- «physical» ofte brukt i forskning
- Ønsker å “utvide” inndelingene fra det som er brukt tidligere
 - Symmetrisk delt bosted (50/50): N = 456 (49,1%)
 - Asymmetrisk delt bosted (36-49% av tiden med én forelder og 51-64% med den andre): N = 144 (15,5%)
 - Utvidet bostedstid hos én forelder (16-35% av tiden med forelderen som barnet ikke bor fast med): N = 187 (20,1%)
 - Begrenset bostedstid (1-15% av tiden med den forelderen som barnet ikke bor fast hos): N = 142 (15,3%)

Hva karakteriserer de som velger ulike ordninger i FamilieForSK-studien?

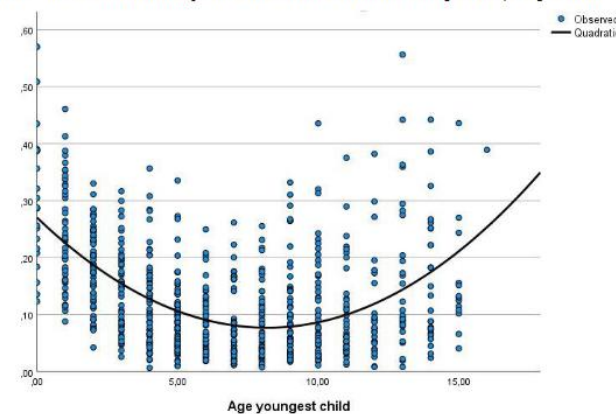
- Familier med delte bostedsordninger:
 - Har færre økonomiske vansker og begge foreldre er oftere i fulltidsarbeid)
 - sammenlignet med familier som har mindre likedeling
 - Har flere barn
 - MEN, de virker ikke å skille seg fra hverandre når det gjelder konfliktnivå og foreldres psykiske helse sammenlignet med familier som praktiserer mindre deling
 - Barnets alder: Kurvlineær sammenheng med bostedsordning

Figure 2: Estimated relationship between symmetric shared residence and age of the youngest child

Note: Quadratic relationship based on estimated probability for belonging to the symmetric shared residence group

Figure 3: Estimated relationship between limited sole residence and age of the youngest child

Note: Quadratic relationship based on estimated probability for belonging to the limited sole residence group

The slope based on the estimated probability of belonging to the limited sole residence group indicates the opposite trend to that for symmetric shared residence. Limited sole residence seems more common when the child is very young, becoming less common towards the middle age group, and then more

Barnets tilfredshet med bostedsordningen

Utvalg:

- Ønsker: 553 barn, T1
- Fornøydhet: 429 barn fra T2 og T5:

Ønsker

Barnets tilfredshet med bostedsordning

Tabell 6. Krysstabell som viser barnas tilfredshet i sammenheng med ulike bostedsordninger

	Ganske/veldig fornøyd <i>n</i> (%)	Passe fornøyd <i>n</i> (%)	Ganske/veldig misfornøyd <i>n</i> (%)	Totalt <i>n</i> (%)
Like mye hos begge	203 (80,6)	38 (15,1)	11 (4,4)	252 (100)
Mest hos den ene	103 (58,2)	61 (34,5)	13 (7,3)	177 (100)
Total	306 (71,3)	99 (23,1)	24 (5,6)	429 (100)

Kji-kvadrat test (2, N = 429) = 25, 87***

Note. * $p < 0,05$. ** $p < 0,01$. *** $p < 0,001$.

Barnets tilfredshet med bostedsordning

Oppsummering

- De fleste av barna er fornøyde, uavhengig av bostedsordning
- Kun en veldig liten andel som ikke er fornøyd
- Eldre barn mer fornøyd
- Viktig å forstå mer av faktorene som gjør at noen ikke er fornøyde

Skalaer for å måle foreldrekonflikter

Holt, T., Helland, M. S., & Larsen, L (2020). Validering av kartleggingsverktøy for foreldrekonflikt.

Oppsummeringsrapport skrevet på oppdrag fra Bufdir. Resultater er basert på artikler og supplerende analyser fra forprosjektet og første del av hovedprosjektet i FamilieForSK-studien.

<https://hdl.handle.net/11250/3134309> + 3 artikler

Barnets perspektiv

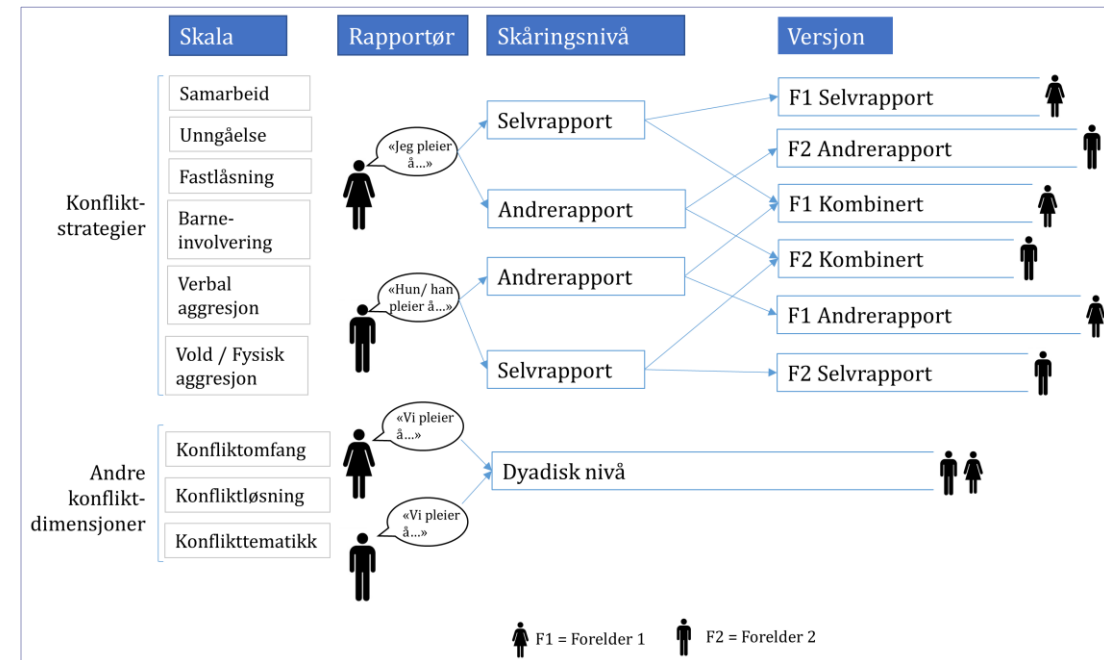
- The Children's Perception of the Interparental Conflict Scale (CPIC; Gryncch et al., 1992)
 - Barns opplevelse av egenskaper ved konfliktene (frekvens, intensitet, konfliktløsning, triangulering, child content)
- The cognitive-contextual framework
- The security in the Interparental Subsystem Scale (SIS; Davies et al., 2002)
 - The emotional security hypothesis (EST)
 - Barnets reaksjoner

Foreldrenes perspektiv

- Conflicts and Problem-Solving Scales (CPS; Kerig, 1996)

MEN

- Ikke validert i en skandinavisk kontekst
- Ikke noen kortskalaer
- Få verktøy for de minste barna

Skalaer for å måle foreldrekonflikter

Skalaer og verktøy

Utvalg: Forprosjektutvalget: 391 MoBa-familier og 17 meklingsfamilier + alle familiene i Hovedprosjektet (T1)

- Hvordan fungerer fullversjonen (de originale versjonene) av de aktuelle kartleggingsverktøyene når de testes ut i et norsk utvalg?
- Hva er resultatet av de utviklede kortversjonene, og hvordan fungerer disse i et norsk utvalg?
- Hva er sammenhengen mellom fenomenene som kartleggingsverktøyene måler og andre relevante fenomener som det er naturlig at kartleggingsfenomenene henger sammen med?
 - For å undersøke om kartleggingsverktøyene fungerte, testet vi ut verktøyenes faktorstruktur og indre konsistens

Resultater

Skalaer og verktøy

- Spørsmålene samlet/klynget seg rundt meningsfulle dimensjoner
- Kortversjonene: Betydelig reduksjon av spørsmål fra fullversjonene
- Både fullversjonene og kortversjonene viste utmerket “fit”. Kort og fullskalaene var også sterkt korrlert
- Kortskalene hadde samme, nesten samme eller sterkere sammenheng med barns internaliserende og eksternaliserende problemer, og tilfredshet med livet sammenlignet med de lange skalaene

Måleinstrumenter for foreldrekonflikt

CPS, SIS og CPIC

Hva gjør vanligvis du og den andre foreldereren når dere har uenigheter med hverandre? Kryss av for den svarkategorien som passer best for deg og for barnemoren/barnefaren.				
	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ofte
Jeg lytter til den andres synspunkt	☐	☐	☐	☐
Den andre foreldereren lytter til mitt synspunkt	☐	☐	☐	☐
Jeg prøver å forstå hva den andre virkelig føler	☐	☐	☐	☐
Den andre foreldereren prøver å forstå hva jeg virkelig føler	☐	☐	☐	☐
Jeg prøver å finne en løsning som møter begge behov	☐	☐	☐	☐
Den andre prøver å finne en løsning som møter begge behov	☐	☐	☐	☐
Jeg lytter til den andres synspunkt	☐	☐	☐	☐
Den andre foreldereren lytter til mitt synspunkt	☐	☐	☐	☐
Jeg prøver å forstå hva den andre virkelig føler	☐	☐	☐	☐
Den andre foreldereren prøver å forstå hva jeg virkelig føler	☐	☐	☐	☐
Jeg prøver å finne en løsning som møter begge behov	☐	☐	☐	☐
Den andre prøver å finne en løsning som møter begge behov	☐	☐	☐	☐
Jeg krangler foran barna	☐	☐	☐	☐
Den andre foreldereren krangler foran barna	☐	☐	☐	☐
Jeg involverer barnet/barna i vår krangel	☐	☐	☐	☐
Den andre involverer barna i vår krangel	☐	☐	☐	☐
Jeg krangler når barnet/barna muligens kan overhøre	☐	☐	☐	☐
Den andre krangler når barna muligens kan overhøre	☐	☐	☐	☐
Jeg truer med å avslutte forholdet	☐	☐	☐	☐
Den andre truer med å avslutte forholdet	☐	☐	☐	☐
Jeg trekker tilbake kjærlighet eller hengivenhet	☐	☐	☐	☐
Den andre trekker tilbake kjærlighet eller hengivenhet	☐	☐	☐	☐
Jeg klager, småkrangler uten egentlig å komme videre	☐	☐	☐	☐
Den andre klager, småkrangler uten egentlig å komme videre	☐	☐	☐	☐
Jeg anklager	☐	☐	☐	☐
Den andre anklager	☐	☐	☐	☐
Jeg skjeller ut, banner, fornærmer	☐	☐	☐	☐
Den andre skjeller ut, banner, fornærmer	☐	☐	☐	☐
Jeg sier eller gjør noe for å såre den andres følelser	☐	☐	☐	☐
Den andre sier eller gjør noe for å såre mine følelser	☐	☐	☐	☐
Jeg kaster noe på den andre	☐	☐	☐	☐
Den andre kaster noe på meg	☐	☐	☐	☐
Jeg kaster gjenstander, smeller dører, ødelegger ting	☐	☐	☐	☐
Den andre kaster gjenstander, smeller dører, ødelegger ting	☐	☐	☐	☐
Jeg dytter, slår, sparker eller holder fast den andre	☐	☐	☐	☐
Den andre dytter, slår, sparker eller holder meg fast	☐	☐	☐	☐

Foreldreversjon

Vi vil gjerne vite litt om hvordan du opplever at foreldrene dine krangler eller har konflikter. Tenkt på hvordan det har vært for deg det siste året.				
	Stemmer ikke 1	Stemmer litt 2	Stemmer ganske bra 3	Stemmer helt 4
Foreldrene mine krangler nesten aldri	☐ (4)	☐ (3)	☐ (2)	☐ (1)
Jeg ser ofte at foreldrene mine krangler	☐	☐	☐	☐
De tenker kanskje ikke på det, men foreldrene mine krangler eller er uenige ofte	☐	☐	☐	☐
Foreldrene mine blir virkelig sinte når de krangler	☐	☐	☐	☐
Når foreldrene mine krangler, kjefter de mye	☐	☐	☐	☐
Når foreldrene mine krangler sier de slemme ting til hverandre	☐	☐	☐	☐
Foreldrene mine kjefter nesten aldri når de har uenigheter	☐ (4)	☐ (3)	☐ (2)	☐ (1)
Selv etter foreldrene mine stopper å krangle er de fortsatt sinte på hverandre	☐ (4)	☐ (3)	☐ (2)	☐ (1)
Foreldrene mine oppfører seg fortsatt slemme etter de har kranglet	☐ (4)	☐ (3)	☐ (2)	☐ (1)
Når foreldrene mine krangler blir de vanligvis enige med en gang	☐	☐	☐	☐
Når mine foreldre er uenige om noe, kommer de vanligvis frem til en løsning	☐	☐	☐	☐
Foreldrene mine krangler eller er uenige stort sett på grunn av ting jeg gjør	☐	☐	☐	☐
Foreldrene mine begynner ofte å krangle når jeg gjør noe galt	☐	☐	☐	☐
Mine foreldres krangler handler vanligvis om noe jeg har gjort	☐	☐	☐	☐
Moren min vil at jeg skal være på hennes side når hun og pappa krangler	☐	☐	☐	☐
Faren min vil at jeg skal være på hans side når han og mamma krangler	☐	☐	☐	☐
Jeg føler meg fanget i midten når foreldrene mine krangler	☐	☐	☐	☐

Barneversjon

Saker med vold i familievernet

Helland, M. S., & Holt, T. (2020). Fysisk vold og høykonflikt: Beskrivelser av mønstre for fysisk vold under foreldrekonflikter Folkehelseinstituttet, desember 2021 Notat skrevet på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). https://www2.bufdir.no/globalassets/global/nbbf/familie_samliv/fysisk_vold_og_hoykonflikt_beskrivelser_av_moenstre_for_fysisk_vold_under_foreldrekonflikter_notat.pdf

Holt, T., Larsen, L., & Helland, M. S. (2022). Den skjulte volden: foreldre og terapeuters rapportering av fysisk vold mellom foreldre. *Fokus på familien*, 50(4), 334-357. <https://doi.org/10.18261/fokus.50.4.6>

- Hvordan henger foreldres rapportering av egen fysisk vold under konflikter sammen med den andre forelderens rapportering av det samme, og er det kjønnsforskjeller i mønstre for selv – og andrerapportering om fysisk vold under konflikter?
- I hvor stor andel av familiene der én eller begge foreldre rapporterer om fysisk vold rapporterer også terapeut om fysisk vold, og hvor stor er enigheten mellom foreldre og terapeut?
- I hvor stor grad avdekker terapeuter fysisk vold som utøves av henholdsvis mødre og av fedre?

Saker med vold i familievernet

- Utvalg: 1495 foreldre
- Spørsmål:

Foreldre:

Jeg og barnemoren/barnefaren: Kaster noe på den andre

Jeg og barnemoren/barnefaren: Dytter, slår, sparker eller holder fast den andre

Terapeutens inntrykk av hvorvidt det forekom fysisk vold i foreldrerelasjonen:

I hvilken grad terapeuten hadde inntrykk av at familien hadde belastninger knyttet til at hun og han utøvde fysisk vold mot partner (f.eks. slå, sparke, dytte, lugge og riste). Svaralternativene var 1 = ikke i det hele tatt, 2 = i noen grad, 3 = i stor grad, 4 = i veldig stor grad, 5 = ikke nå, men har vært belastende tidligere og 6 = vet ikke.

Én eller begge foreldrene rapporterte å ha utøvd fysisk vold under konflikter i 30% av familiene som var inkludert i utvalget ($n = 260$ familier)

Er det kjønnsforskjeller i rapporteringen av fysisk vold under konflikter?

Tabell 8. Andel (antall) foreldre hvor forelderen selv eller den andre forelderen rapporterer at hun/han sjelden, ofte eller nesten alltid utøver fysisk vold under konflikter ($n = 1495$)

		Rapport fra utsatt	
		Nei	Ja
Rapport fra utøver	Nei	78% (1169)	11% (163)
	Ja	4% (66)	7% (97)

Tabell 9. Andel (antall) mødre ($n = 748$) og fedre ($n = 753$) hvor forelderen selv eller den andre forelderen rapporterer at hun/han sjelden, ofte eller nesten alltid utøver fysisk vold under konflikter

		Rapport fra utsatt	
		Nei	Ja
Rapport fra utøver	Nei	M: 76% (567)	M: 10% (71)
		F: 80% (602)	F: 12% (92)
	Ja	M: 6% (45)	M: 8% (62)
		F: 3% (21)	F: 5% (35)

Hva er samsvaret mellom foreldres og terapeuters rapportering av fysisk vold.

Tabell 11. Krysstabell for terapeut- og foreldrerapportert fysisk vold

		Foreldrerapport		
		Vold ^a n (%)	Ikke vold n (%)	Familier totalt n
Terapeutrapport ^b	Vold	62 (17,7)	26 (2,9)	88
	Ikke vold	288 (82,3)	886 (97,1)	1174
	Totalt	350 (100)	912 (100)	1262 ^c

^a Basert på om én eller begge foreldre i familien rapporterer om forekomst av vold.

^b Familier hvor terapeut har svart *Vet ikke* på spørsmål om voldsutøvelse er ekskludert fra disse analysene.

^c Totalen på diagonalen henviser til antall familier hvor én eller begge foreldre har besvart spørreskjema, ikke antall foreldre.

Tabell 12. Grad av fysisk vold, utøvd av henholdsvis far og mor, som avdekkes av terapeut

		Foreldrerapport ^{a, b}	
		Mor utøver n (%)	Far utøver n (%)
Terapeutrapport	Vold	29 (9,9)	39 (16,3)
	Ikke vold	228 (78,1)	163 (68,2)
	Vet ikke	35 (12,0)	37 (15,5)
	Totalt ^c	292 (100)	239 (100)

^a Utøver vold er basert på om mor, far eller begge foreldre rapporterer om voldsutøvelse.

^b Likekjønnede foreldre ikke inkludert i oversikten.

^c Totaltallene henviser til antall foreldre som har rapportert om mor og/eller fars voldsutøvelse, ikke antall familier.

Diskusjon

- Foreldre spurt om to atferdsbeskrivende spørsmål, terapeuter om fysisk vold generelt- terskelen kan ha blitt oppfattet ulikt
- Terapeuten kan ha svart mer generelt på hva som preger dynamikken i familien
- Kun fysisk vold: Ikke inkludert et videre voldsbegrep og utforsket ulik type vold

Takk!

Tonje, Linda, Olav, Maren, Maria, Silje, Aurora, Randi og Heidi

FamilieForSK-studien

www.fhi.no/studier/familieforsk/

www.colourbox.com, www.istockphoto.com og www.pixabay.com

